

คู่มือโปรแกรมตรวจกระดาษคำตอบ OMR

ติดตั้ง + ใช้งานสำหรับครู · แม่นยำ ใช้ง่าย ฟรี

ส่วน A — การติดตั้ง (สำหรับผู้ดูแล/แจกให้ครู)

- ดาวน์โหลด **OMR_Grader_Setup.exe** จากหน้าดาวน์โหลด (sihanart.github.io/OMR-GRADER-release)
- ดับเบิลคลิกตัวติดตั้ง แล้วกดถัดไปจนเสร็จ — **ไม่ต้องขอสิทธิ์ admin** (ลงในโฟลเดอร์ของผู้ใช้เอง) ไม่ต้องมี Python
- อัปเดตทับตัวเดิมได้เลยโดยไม่ต้องถอนก่อน · ทะเบียนนักเรียนและ License ไม่หายตอนอัปเดต

คำเตือน: ครั้งแรก Windows อาจเตือน "Windows protected your PC" (เพราะไฟล์ยังไม่ได้เซ็น certificate) → กด **More info** แล้วกด **Run anyway** ครั้งเดียว ครั้งต่อไปจะไม่ถามอีก

การอัปเดต: กดปุ่ม "ตรวจอัปเดต" ในโปรแกรม (หรือโปรแกรมเช็คให้เอง ตอนเปิด) ถ้ามีเวอร์ชันใหม่จะดาวน์โหลดตรวจลายเซ็น แล้วติดตั้งให้อัตโนมัติ

ส่วน B — การใช้งาน (5 ขั้นตอน)

เตรียมกระดาษ: ให้นักเรียนฝนด้วยดินสอ 2B ให้เต็มวง — อย่าใช้เครื่องหมายกากบาทหรือเครื่องหมายถูก และถ้าจะเปลี่ยนคำตอบ ให้ลบออกให้สะอาด อย่าขีดฆ่า (โปรแกรมจะทำเครื่องหมาย "ฝนผิดวิธี" ไว้ให้ครูดู) · แล้วสแกนเป็นรูป (แนะนำ 200–300 DPI) วางให้ตรง ไม่เอียง ไม่ยับ หรือถ่ายด้วยมือถือก็ได้ (ดูขั้นที่ 3)

1	เลือกฟอร์ม	เมนูบอกลักษณะกระดาษให้เทียบกับใบจริงได้เลย: R2202A · 60 ข้อ · กระดาษแนวนอน (ตารางฝนอยู่ซ้ายมือ) R1102 · 120 ข้อ · กระดาษแนวตั้ง (ตารางฝนอยู่ด้านบน) รหัสฟอร์มมีพิมพ์ที่ขอบขวาของกระดาษด้วย
2	ตั้งเฉลย	เร็วสุด: กด "เฉลยจากสแกน" → ฝนคำตอบที่ถูกลงกระดาษเปล่า 1 ใบ แล้วสแกน โปรแกรมอ่านเป็นเฉลยให้เอง ไม่ต้องเลือกฟอร์มให้ถูกก่อนก็ได้ — โปรแกรมดูจากตัวกระดาษเองว่าเป็น ฟอร์มไหน ถ้าไม่ตรงจะบอกในกล่องยืนยันก่อนสลับให้ หรือกด "แก้เฉลย" เลือก A-E ที่ละข้อ · กด "บันทึกเฉลย" เก็บไว้ใช้ครั้งหน้า
3	เพิ่มกระดาษ	กด "เพิ่มกระดาษ" เลือกไฟล์รูปหรือ PDF ที่สแกนมา (เลือกทีละหลายใบได้) ใช้เครื่องสแกน ADF: เลือกไฟล์ PDF ที่สแกนมาได้เลย ระบบแยกหน้าให้เอง ถ่ายจากมือถือ: กด "ถ่ายจากมือถือ" ขึ้น QR → สแกนครั้งเดียวใช้ได้ทั้งวัน → กล่องสกดถ่ายเองต่อเนื่อง รูปวิ่งเข้าคอมทันที · ถ้าถ่ายไม่ดีมือถือเตือนให้ถ่ายใหม่เลย (ถ้าเป็นคะแนนจริง เครื่องสแกนยังแม่นสุด)
4	ตรวจ	กด "ตรวจทั้งหมด" — รายการเลื่อนตามใบที่กำลังตรวจให้เอง ดูความหมายของสีในตารางถัดไป · อ่านเลขที่นั่งสอบ/รหัสวิชาให้อัตโนมัติ และขึ้น ชื่อนักเรียน ถ้าเข้าทะเบียนไว้ · แก้ผลด้วยมือได้ (ดูส่วน C)
5	บันทึกผล	"ส่งออก Excel" ได้รายงาน 3 ชีต (คะแนนรายคน · วิเคราะห์รายข้อ · สรุป+กราฟ) · หรือ "CSV" แบบเรียบง่าย · หรือ "บันทึกภาพผล"

ความหมายของสื่อบนภาพผล

เขียว	วงกลมเส้นที่รอบช่องที่ฝน = ตอบตรงเฉลย
แดง	วงกลมเส้นที่รอบช่องที่ฝน = ตอบผิดข้อ (วงเขียวเส้นที่รอบจะชี้ว่าเฉลยคือช่องไหน . ที่ทำเส้นต่างกัน เพื่อให้ผู้ที่มีภาวะตาบอดสีแยกออกด้วย ไม่ใช่ดูจากสีอย่างเดียว)
เหลือง	วงกลมรอบทุกช่องที่ฝนไว้ = ฝนซ้ำในข้อเดียว $\rightarrow$ 0 คะแนน จะได้รู้ว่าต้องไปลบช่องไหนออก
น้ำเงิน	ขีดเส้นหน้าแถว = ไม่ได้ฝนเลย $\rightarrow$ 0 คะแนน
ฟ้าม่วงเขียว	กรอบสีเหลี่ยม = ฝนผิดวิธี ใช้กากบาทหรือขีดถูกแทนการระบายเต็มวง คะแนนยังคิดตามปกติ เป็นเครื่องหมายให้ครูไปดูเอง เพราะรอยแบบนี้ตีความได้ทั้ง "นี่คือคำตอบ" และ "ขีดฆ่าทิ้ง" โปรแกรมจึงไม่ตัดสินแทน
	ตัวเลขสรุปเหนือภาพ (ถูก $\cdot$ ผิด $\cdot$ ฝนซ้ำ $\cdot$ ไม่ตอบ) ใช้สีเดียวกัน เทียบกันได้ทันที

ส่วน C — ให้งานขึ้นชื่อคน $\cdot$ แก้ผลเอง $\cdot$ ภูคิงงาน

ทะเบียนนักเรียน (ให้งานขึ้นชื่อ ไม่ใช่แค่เลข): กด "ทะเบียนนักเรียน" $\rightarrow$ "นำเข้าจาก Excel"
เลือกไฟล์รายชื่อที่โรงเรียนมี โปรแกรมเดาคอลัมน์รหัส/ชื่อ ให้เอง แล้วจับคู่เลขที่นึ่งสอบเป็นชื่อคนอัตโนมัติ $\cdot$
เพิ่ม/แก้/ลบทีละคนก็ได้ (รหัสนักเรียนต้องเป็นตัวเลขล้วน เพราะต้องตรงกับที่เด็กฝน)
แก้เลขที่นึ่งสอบ (เด็กฝนผิด/ฝนไม่ครบ ทำให้ชื่อผิดหรือไม่มีชื่อ): ดับเบิลคลิกที่การ์ด แล้วพิมพ์เลขที่ถูก
โปรแกรมหาชื่อจากทะเบียนให้ใหม่ทันที
แก้คำตอบรายข้อ (ข้อที่ฝนจางจนอ่านไม่ออก หรือฝนสองช่อง): เลือกใบ $\rightarrow$ กด "แก้คำตอบ" $\rightarrow$
กล่องบอกว่าข้อไหนต้องดู (ซ้ำ = ฝนสองช่อง, วาง = ไม่พบรอย) เลือกคำตอบที่ถูก คะแนนคิดใหม่ทันที $\cdot$
รายงานจะกำกับไว้ว่าข้อไหนครูเป็นคนตัดสิน และภาพผลยังเป็นผลอ่านครั้งแรก

ไฟล์ดับ/ปิดโปรแกรมก่อนส่งออก Excel ก็ไม่เสียงาน — ผลตรวจถูกบันทึกลง เครื่องให้อัตโนมัติทุกใบ
เปิดโปรแกรมครั้งหน้าจะถามว่า "ภูคิงงานค้างไหม" กดใช่แล้วส่งออกต่อได้เลย ไม่ต้องสแกนและตรวจใหม่ทั้งปี
(แต่ส่งออก Excel ก่อนปิดทุกครั้งจะปลอดภัยที่สุด)

เคล็ดลับและปัญหาที่พบบ่อย

- **อยากให้แม่นยำที่สุด** $\rightarrow$ ย้ำให้นักเรียนฝนเต็มวง ข้อนี้ได้ผลกว่าทุกอย่าง
กระดาษที่ฝนเต็มวงอ่านได้ดีทั้งจากเครื่องสแกนและรูปถ่าย
- **มีกรอบฟ้าม่วงเขียว** $\rightarrow$ ข้อนั้นนักเรียนกากบาทหรือขีดถูกแทนการฝน ซึ่งอาจแปลว่า "นี่คือคำตอบ" หรือ
"ขีดฆ่าทิ้ง" ก็ได้ โปรแกรมไม่ตัดสินแทน คะแนนยังคิดตามปกติ ครูเปิดดูข้อนั้นแล้วตัดสินเอง $\cdot$ ในไฟล์ Excel
มีคอลัมน์ "ฝนผิดวิธี" บอกจำนวน และช่องคำตอบของข้อนั้นมีเครื่องหมาย * ต่อท้าย
ทางที่ดีคือย้ำนักเรียนว่าถ้าจะเปลี่ยนคำตอบให้ลบให้สะอาด อย่าขีดฆ่า
- **ขึ้นเดือน "เลขที่นึ่งสอบซ้ำ"** $\rightarrow$ มีกระดาษมากกว่าหนึ่งใบถือเลขเดียวกัน มักเกิดจากสแกนใบเดิมซ้ำ
หรือนักเรียนฝนเลขผิดไปตรงกับเพื่อน ควรแก้ก่อนส่งออก Excel ไม่จ้ะนรายงานจะมีหลายแถวสำหรับคนเดียวกัน
และคะแนนเฉลี่ยห้องจะคลาดเคลื่อน (โปรแกรมไม่ลบให้เอง เพราะไม่รู้ว่าใบไหนถูก)
- **อ่านรอยฝนจางไม่เจอ** $\rightarrow$ กด "ตั้งค่าความไว" ลดค่าลง + ให้ฝนเข้มขึ้น
- **ข้อที่นักเรียนกากบาทแทนการฝน ขึ้นว่า "ไม่ตอบ"** $\rightarrow$ รอยกากบาทกินพื้นที่ในวงไม่พอ ลดค่าความไวลงช่วยได้
หรือย้ำให้ฝนเต็มวงตั้งแต่ต้น

- ตรวจแล้วได้ 0 คะแนนทั้งใบ → มักเลือกฟอร์มผิด หรือภาพเอียง/กลับหัว สแกนใหม่ให้ตรง
- ขึ้น “ไม่ใช่ฟอร์มนี้” ทั้งที่กระดาษถูกใบ → ถ้าเป็นรูปถ่าย ถ่ายใหม่ให้เห็น กระดาษทั้งใบ วางเรียบ ไม่มีเงาพาด
- ต่อเน็ตเฉพาะตอนกด “ตรวจอัปเดต” เท่านั้น การตรวจสอบใช้ออฟไลน์ได้
- ไฟล์ CSV มีลายเซ็นดิจิทัลกันคนนอกแก้คะแนน (ตรวจสอบย้อนหลังได้)

OMR Grader · ดาวน์โหลด/อัปเดต: sihanart.github.io/OMR-GRADER-release · ฝนดินสอ 2B และสแกน 200–300 DPI เพื่อความแม่นยำสูงสุด